№ 90. Sroda 17. Kwietnia 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Inserсya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Rosya i Królestwo Polskie. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Lwów, 16. kwietnia. Drugie posiedzenie sejmu krajowego zagaił Marszałek sejmowy JO. książę Leon Sapieha o godzinie pół do jedenastej przed południem. Sekretarz sejmowy poseł Zatwarnicki odczytał na wezwanie JO. księcia Marszałka protokół posiedzenia z dnia 15. b. m.

Na wniosek posła Jmc. księdza Ginilewicza uchwalono spisywać i ogłaszać protokoły sejmowe także i w narzeczu halicko-ruskiem. Protokół zaś odczytany potwierdzono jednogłośnie.

Następnie wniósł JW. wiceprezydent Namiestnictwa Karol Mosch następujące propozycye imieniem wys. Rządu.

„Za zleceniem Jego Excelencyi pana ministra stanu mam zaszczyt przedłożyć wysokiemu zgromadzeniu sejmowemu, że sejm krajowy równocześnie z radą państwa zgromadzonym być nie może, i dla tego odroczenie sejmu krajowego najdalej w takim czasie nastąpi, ażeby posłowie wybrani do rady państwa przybyć mogli zawczasu do Wiednia na otwarcie tej rady. Rząd rezerwuje sobie jednak *powtórne zwołanie* sejmu krajowego *po skończeniu pierwszego zebrania* rady państwa.“

„Dalej mam zaszczyt przedłożyć, że po rozpoznaniu wyborów najpilniejszem będzie sejmu zadaniem, przystąpić do wyboru posłów, którzy podług ustawy zasadniczej o reprezentacyi państwa mają być wysłani do izby poselskiej w radzie państwa.“

„Ponieważ dalej podług §. 17. najwyższej ustawy o reprezentacyi państwa zawsze nastąpić ma wybór nowy, ilekroć który z członków izby poselskiej umrze, utraci przepisane przymioty osobiste, lub w pełnieniu obowiązków trwale zostanie przeszkodzonym, a sejm w każdym takim razie nie może być zwołanym, przez wyczekiwanie zaś aż do najbliższego sejmu zostaćby musiała niezupełną przypadająca na Galicyę liczba członków izby poselskiej; przeto raczył Jego c. k. Apostol. Mość najwyższem postanowieniem z dnia 31. marca r. b. sejmowi krajowemu udzielić najmiłościwiej umocowanie, ażeby dla zapewnienia temu krajowi koronnemu każdoczesnej reprezentacyi zupełnej w izbie poselskiej rady państwa, wybierać równocześnie z wyborem członków wysłać się mających do izby poselskiej w radzie państwa także i zastępców, którzy mają być powołani, skoro który z pomienionych wypadków nastąpi i mają sprawować obowiązek poselski, dopóki nie nastąpi nowy wybór w sposób zwykły.“

„Najjaśniejszy Pan raczył co do tych zastąpców najmiłościwiej postanowić, ze w każdej z podanych w dodatku do galicyjskiego statutu krajowego grup posłów do sejmu krajowego, z których do izby poselskiej w radzie państwa wysłanym ma być jeden do pięciu członków, wybranym być winien jeden zastępca, a nadto w każdej grupie więcej niż pięciu członków do izby poselskiej wybierającej za każdych dalszych pięciu członków, jeżeli ta liczba pięciu jest pełną, znow po jednemu zastępcy.“

„To przedłożenie rządowe mam zaszczyt złożyć do rąk JO. księcia Marszałka sejmowego z prośbą, ażeby je umieszczono na porządku dziennym.“

„Za zleceniem Jego Excelencyi pana ministra stanu ma zaszczyt oznajmić wysokiemu zebraniu sejmowemu, że rząd zamierza znieść się z świeżo utworzonym wydziałem krajowym względem oddania funduszów i zakładów, które podług postanowień statutu krajowego przejść mają pod zarząd krajowego sejmu, a względnie wydziału krajowego, o ile fundusze takowe lub zakłady stoją pod zarządem bezpośrednim rządu. Wysoki sejm raczy więc wydziałowi krajowemu poruczyć porozumienie się w tej mierze z rządem i przedłożenie rezultatu wys. sejmowi.“

„Podobnież raczy wys. sejm poruczyć wydziałowi krajowemu odebranie spraw wskazanych §. 29. statutu krajowego od dotychczasowego stanowego wydziału, równie jak i czynności co do nadzoru galicyjskiego stanowego instytutu kredytowego i zdanie sprawy sejmowi również i w tej mierze.“

„Co do prowadzenia przyszłego metryk szlachectwa postanowiło wys. ministerstwo stanu, że dotyczące sprawy powykańczać ma wydział stanowy i przechować metryki szlachectwa wraz z archiwaliami szlacheckiemi w sposób dotychczasowy.“

„Przyrastające na przyszłość sprawy szlachectwa dotyczące przejść mają tymczasowo do namiestnictwa, które pilniejsze sprawy załatwiać będzie, a z mniej pilnemi wyczekiwać dalszych zleceń wysokiego ministerstwa stanu.“

„Oddając JO. księciu marszałkowi to przedłożenie rządowe upraszam o zamieszczenie go na porządku dziennym.“

„Za zleceniem Jego Excelencyi pana ministra stanu mam zaszczyt oznajmić wys. zgromadzeniu sejmowemu, że dla zapobieżenia bałamuctwom w służbie publicznej potrzeba zawczasu ułożyć preliminarze na rok administracyjny 1862. Ponieważ atoli sejm krajowy dla przewidzieć się dającego dłuższego zebrania rady państwa zbierze się znów za póżno, ażeby mógł zająć się tem ułożeniem, i ponieważ tu idzie tylko o postanowienia na czas przejścia, więc byłoby najstosowniejszem, ażeby wys. sejm dał nieograniczone pełnomocnictwo do rozpoznania i sprostowania tych preliminarzy wydziałowi krajowemu, albo komisyi szczegółowo do tego wyznaczonej ze zleceniem następnego zdania sprawy.“

„Gdyby ze względu na postanowienie §. 22. statutu krajowego zaszła potrzeba wyrobienia sankcyi najwyższej, to jestem umocowanym oznajmić, ze wys. ministerstwo stanu w tym wyjątkowym wypadku nie zrobi trudności w przedłożeniu Najjaśniejszemu Panu i przez wydział krajowy postawionych wniosków budżetowych.“

„To przedłożenie rządowe mam zaszczyt złożyć JO. księciu marszałkowi z prośbą o umieszczenie go na porządku dziennym.“

JO. książę Marszałek oświadczył, że wnioski te niezwłocznie po ukonstytuowaniu zgromadzenia przyjdą na porządek dzienny i wzięte będą pod rozwagę sejmu.

Potem wezwał JO. książę Marszałek zgromadzenie do wyboru komisyi z 15. członków ku sprawdzeniu wyborów sejmowych, i zamianował do skrutynium głosów następujących posłów: Benoego, Gutowskiego, Ławrowskiego, Janka, ks. Polowego i Dr. Samelsohna. Głosowanie odbyło się za pomocą kartek.

Kwestorami sejmowymi mianowani zostali przez JO. Marszałka posłowie: Dr. Bentkowski, Kaczkowski i Rejzner.

Przystąpiono potem do wyboru komisyi redakcyjnej, która ma obmyśleć sposób ogłaszania rozpraw sejmowych i zajmować się rozpoznawaniem sprawozdań stenograficznych z posiedzeń sejmu. Skrutatorami wyborów tej komisyi mianowani zostali przez JO. księcia Marszałka posłowie: Wężyk, hr. Baworowski, hr. Władysław Dzieduszycki, ks. Guszalewicz, Bilous i Żuk-Skarzewski.

Głosowanie odbyło się również za pomocą kartek podawanych przez posłów porządkiem alfabetycznym.

Uchwałą powziętą na wniosek posła Dra. Franciszka Smolki odstąpiło zgromadzenie od wyboru komisyi do ułożenia regulaminu czynności sejmowych, i odroczyło ten wybór do stosowniejszej pory. Powodem do tego odroczenia był wzgląd na to, że wypracowanie i uchwalenie regulaminu czynności wymaga dłuższego czasu. Postanowiono przeto poruczyć tę czynność przyszłemu wydziałowi sejmowemu, a poprzestać tymczasowo na zasadach regulaminu zawartych w statucie krajowym i na znanych zwyczajach parlamentarnych.

W końcu posiedzenia ogłoszony został następujący rezultat wyborów przedsiębranych na dzisiejszem posiedzeniu:

Głosujących było 135.

Do komisyi mającej się zająć sprawdzeniem wyborów do sejmu wybrani zostali bezwzględną większością głosów posłowie: Kornel Krzeczunowicz, Julian Ławrowski, ks. Malinowski, ks. Polowy, Stocki, Wężyk, Rutowski, Kraiński, Laskowski, Marszałkowicz, Smarzewski, ks. Kaczała, Boczkowski, Ziemiałkowski i Witalis.

Do komisyi redakcyjnej wybrani zostali posłowie: Walery Wielogłowski, Franciszek Paszkowski, Jakub Zakrzewski, ks. Pietruszewicz i ks. Dobrzański Alexander.

JO. książę Marszałek zamykając posiedzenie oznajmił, że przyszłe posiedzenie sejmu odbędzie się w piątek dnia 19. b. m.

Posiedzenie dzisiejsze zamknięto o godzinie 2giej po południu.

(Posiedzenie sejmu niższo-austryackiego z 13. — Sejmy krajowe. — Wypadki dzienne.)

Wiedeń, 14. kwietnia. Na wczorajszem posiedzeniu sejmu, po odczytaniu protokołu z 11. przemówił Namiestnik:

„Uważam za rzecz potrzebną usunąć pewne nieporozumienie co do właściwości funduszu indemnizacyjnego.

Fundusz ten jest, czego raport zdaje się niepoznawać, co do swej własności i przeznaczenia prawdziwym funduszem krajowym, a jego administracya i jego użycie zastrzeżone są statutem krajowym wysokiemu sejmowi, który podług swego zakresu czynności ma wydawać wszelkie rozporządzenia względem budżetu i składania rachunków kraju tak co do dochodów krajowych jako też zarządu krajowego majątku, opodatkowania na potrzeby kraju i t. p.

Raport dowodzi, że fundusz indemnizacyjny niezostaje w ściślejszym związku z preliminarzami kraju, gdy tymczasem preliminarz funduszu indemnizacyjnego stanowi integralną część preliminarzów funduszu krajowego. Kwoty rozłożone na podatek ściąga się razem z innemi należytościami na potrzeby kraju. Jeżliby więc podług wniosku wydziału upoważnił wysoki sejm komisyę, zezwolić tylko na kwotę 8 centów, wyznaczoną na rok administracyjny 1861, niemożnaby pokryć znacznej części potrzeb krajowych.

Kiedy więc potrzeba funduszu indemnizacyjnego jest integralną częścią potrzeby krajowej, przeto sądzę, że należałoby upoważnić komisyę do przyzwolenia całego preliminarza na rok 1861 w kwocie $17\frac{1}{2}$ centów.“

Po krótkiej debacie nad sposobem głosowania przyjęło zgromadzenie jednogłośnie wniosek raportu tej osnowy: „Sejm krajowy postanawia, przyjąć przedłożony sejmowi projekt wysokiego rządu względem preliminarza krajowego na rok 1861 także na rok administracyjny 1862 co do głównej sumy potrzeb krajowych, i dodatek każdego złotego stałych podatków na pokrycie potrzeb krajowych oznaczyć także na rok 1861 na 8 centów.“

Uchwałę względem dodatku w kwocie $9\frac{1}{2}$ centów na fundusz indemnizacyjny odroczono większością.

Potem przypadł z porządku dziennego następujący wniosek kilku deputowanych: „Podpisani przedkładają odnośnie §. 17. do statutu krajowego wniosek: Wysoki sejm raczy przedłożyć Jego c. k. Apostolskiej Mości następujący projekt ustawy do najwyższej sankcyi:

„§. 1. Żaden członek sejmu nie może być za swoją mowę lub głosowanie pociągany do odpowiedzialności lub sądownie ścigany.

„§. 2. Członek sejmu, dopokąd trwa zgromadzenie sejmu, może być tylko za przyzwoleniem sejmu uwięziony i sądownie ścigany, wyjąwszy wypadek schwytania na gorącym uczynku. Jeżeli sejm tego zażąda, ma być areszt zniesiony i sądowe ściganie na cały czas sejmowej sesyi zawieszone.“

Uchwalono jednogłośnie wybrać komitet do obradowania nad tym wnioskiem.

Dalej nastąpił wniosek względem obrania wydziału z 7 członków do wypracowania regulaminu obrad sejmowych.

Potem wytoczyła się debata nad złożeniem mandatu Schuselki. Postanowiono tylko złożyć do aktów to oznajmienie i odczytać list Schuselki do Jego Ex. marszałka. List ten jest tej osnowy:

„Excelencyo!

Ponieważ jeden z członków wysokiego niż. austr. sejmu wytykał w sposób nieprzyzwoity publiczne smutne stosunki moje prywatne, tedy zmusza mnie uczucie honoru wystąpić z wysokiego zgromadzenia.

Składając niniejszem mój mandat deputowanego z ósmego okręgu wyborczego głównego i rezydencyonalnego miasta Wiednia, upraszam Waszą Excelencyę oznajmić to postanowienie moje wysokiemu sejmowi i piszę się z najgłębszym szacunkiem Waszej Excelencyi najniższym sługą Franciszek Schuselka.“

Posiedzenie skończyło się o godzinie 2giej.

— Na posiedzeniu sejmu czeskiego z 10. b. m. wielu deputowanych z większych posiadłości ziemskich, którzy dotąd należeli do stanów krajowych wnieśli oświadczenie, które się odnosi do praw królestwa czeskiego, i uznaje zarazem potrzebę ściślego połączenia się z całą Austryą. Nie było żadnej debaty w tym względzie. Autentyczny text tego oświadczenia, jest podług *Pr. Ztg.* następujący:

„Wysokie prezydyum sejmowe! Ponieważ my niżej podpisani, którym jako członkom korporacyi stanów wznowiony statut Króla Ferdynanda II. z 10. maja 1627 głos i miejsce na sejmie udziela lub udzielić może, ożywieni szczerem życzeniem, nie chcemy powiększać trudności sytuacyi naszego kraju, lecz raczej lojalnem i gotowem do ofiar postępowaniem gotowi jesteśmy rozwijać i wzmacniać fundamenta potrzebne do ustalenia jedności potęgi i wielkości całkowitej monarchyi i bezpieczeństwa politycznej exystencyi królestwa czeskiego jakoteż jego pomyślności i jego powodzenia — a na zasadzie nowo wydanego statutu Jego c. k. apostolskiej Mości z 26. lutego b. r. wstępujemy do tego wysokiego zgromadzenia jako jego członkowie, i wchodzimy na drogę tym statutem wskazaną staje się przeto dla nas, którzy stany królestwa nie jako własność osobistych praw i przywilejów lecz jako depozyta praw krajowych uważamy, podług honoru i sumienia świętym obowiązkiem oświadczyć, żeśmy tym krokiem nie zgwałcili, i zgwałcić niemożemy praw i wolności królestwa czeskiego ani trwałości jego istnienia zabezpieczonego prawnie nieprzerwanym szeregiem dokumentów.

Mniemamy, że z zupełną spokojnością możemy wypowiedzieć to nasze strzeżenie się od zgwałcenia praw, i prosić, aby bez debaty było wciągnięte do protokołu tego wysokiego zgromadzenia. Z stałem i niezachwianem zaufaniem zdajemy się na łaskę naszego najmiłościwszego Cesarza i Króla, pewni, że uzna i ustali polityczną exystencyę swojego królestwa czeskiego, które starodawną wiernością przejęte jest dla swoich władzców tak w dobrych jak i w złych czasach, i w tej wierności wytrwało i wytrwa, a zarazem przekonani jesteśmy, że kraj przyzna chętnie, że z jego praw konstytucyjnych, muszą być na centralny organ państwa przeniesione te, których zjednoczenie jest potrzebne, ażeby pragmatyczną sankcyę zabezpieczonemu połączeniu dziedzicznych królestw i krajów, nadać większą trwałość, i aby je na nowo uświęcić.

— We wszystkich czynnościach i w wszelkiem stanowisku jakie zajęli wszystkie sejmy niemiecko-słowiańskich prowincyi występuje jedna główna myśl, a tą jest: nienaruszalność jedności państwa. Jestto głos dziękczynny ludów Austryi za tak ważne prawa i swobody, które otrzymali od tronu. Wspaniałomyślny monarcha zobowiązał sobie i wdzięczność nowym dowodem swej łaski i sprawiedliwości, mianowicie prawem dla protestantów prowincyi niemiecko-słowiańskich wydanym pod dniem 8. kwietnia 1861. Prawo to nietylko że jest oparte na zasadzie jak najsumienniejszego, zupełnego równouprawnienia kościoła ewangielickiego, lecz przyznaje zarazem temu kościołowi taką wolność samorządu, że zaledwo nawet który kraj wyłącznie protestancki posiada ją w równym stopniu, a pewnie żaden w wyższym.

Anglia.

(Rozprawy parlamentu z 8. kwietnia.)

W izbie wyższej (według doniesienia telegr.) hr. Ellenborough interpelował wczoraj na nowo podsekretarza spraw zagranicznych względem kwestyi szleswicko-holsztyńskiej. „Mości Panowie,“ rzekł lord Ellenborough, „przypominacie sobie, że przed niejakim czasem zapytywałem o spór pomiędzy Danią i księstwami Szleswik-Holsztyn. Lord Wodehouse dał w odpowiedzi wyjaśnienie, które okazało się zupełnie dostateczne, zdaje się jednak, że jedno miejsce w jego mowie było źle zrozumiane, i było w Danii powodem wielu nieprzyjemności. Lord Wodehouse powiedział, że pewnego poranku nadeszła wiadomość, jakoby rząd duński przyjął rady rządu tutejszego i innych, i że postanowiono, cały budzet przedłożyć stanom Holsztynu. Ja tak to zrozumiałem, że stanom Holsztynu będzie przedłożona cała część budżetu, która na Holsztyn przypada, lecz ja to źle zrozumiałem, i dla tego zabrałem głos, aby lordowi Wodehouse podać sposobność wyjaśnić swoje pojęcie rzeczy.“ Lord Wodehouse odpowiedział: Jestem bardzo wdzięczny szanownemu hrabiemu, że wniósł na nowo ten przedmiot. Szanowny hrabia zrozumiał moje słowa zupełnie dobrze. Gdym mówił, że Holsztynowi ma być przedłożony cały budżet, rozumiałem pod tem część kwoty na Holsztyn przypadającą. Ponieważ w całej mojej mowie mówiłem ciągle o kwocie, przeto niekiedy używałem przez skrócenie wyrazu budżet, ale wiedząc, że ze strony tutejszego rządu udzielona rada, odnosiła się tylko do kwoty na Holsztyn przypadającej, nie mogłem mieć zamiaru powiedzieć, że chodzi o budżet całkowity. Żałuję mocno, że się dopuściłem pomyłki, ale istotnie nic o niej nie wiedziałem.“ Hr. Ellenborough przemówił potem kilka słów, usiłując dać poznać, jak ważną jest kwestyą dla Europy utrzymać pokój, i integralność księstwa szlezwicko-holsztyńskiego.

Francya.

(Nowiny dworu. – Wiadomości bieżące. — Pobyt Garibaldego w Turynie.)

Paryż, 11. kwietnia. Dzisiaj lustrował Cesarz pierwszą dywizyę armii paryskiej, na podwórcu tuilerskim. — Wczoraj, jak donosi *Monitor*, miał prywatną audyencyę u Cesarza lord Elgin, który już od niejakiego czasu bawi w Paryżu. — Lord Cowley wkrótce odjeżdża do Londynu. Jak słychać, miała go pytać o radę komisya, która ma wypracować projekt nowego regulaminu dla poselstw angielskich.

— Turyński korespondent *Constitutionnela* mówi o środkach ostrożności, jakich rząd piemoncki używa, aby zapobiedz wypadkom, których powodem mogłaby być obecność Garibaldego w Turynie. Człowiek słabego charakteru stoi znowu pod wpływem najzacietszych zwolenników ostateczności; ludzie najbardziej wyegzaltowani, jak: Bertani, Crispi i inni znowu go opanowali zupełnie. Wprawdzie nie werbuje on jeszcze i zapewnia, że nie ma zamiaru przedsiębrać napadu na Wenecyę; nie mniej przeto lubi niekiedy ukrywać się po za nietykalnością deputowanych, a któżby ufał człowiekowi, który tak często zmienia swoje plany. Garibaldzistów jest teraz bez liku w Turynie; można ich liczyć na tysiące, a przybywa ich codziennie, bez wątpienia dadzą oni wiedzieć o sobie, gdy Garibaldi zainterpeluje gabinet względem kwestyi weneckiej. Rząd spiesznie ściągnął do Turynu świeże wojska, na które w utrzymaniu porządku liczyć może.

— *Pays* mówiąc o nowem austryackiem prawie protestantów wyraża się, że „Cesarz powziął środki liberalne i wzniosłe.“

Włochy.

(Wiadomości bieżące. — Stan zdrowia Ojca św. — Stan rzeczy w połudnlowych Włoszech.)

Sardynia. Genueński korespondent dziennika *Indépendance Belge* pisze:

Czas, na jaki bardzo wielka liczba ochotników weneckich przyjęła służbę w wojsku piemonckiem, upłynął przed kilku dniami, a pomimo wszelkich usiłowań rządu, większa liczba tych ochotników nie przyjęła nowego zaciągu, z tego więc powodu wiele pułków doznaje niedoboru.

Państwo kościelne. Do 5. kwietnia nie zaszła żadna znaczniejsza zmiana w stanie zdrowia Ojca św. Po zażyciu lekarstw pokazała się zimna febra, zdarzająca się często o tej porze roku.

— Dnia 26. marca jenerał Goyon przedstawił Królowi neapolitańskiemu widowisko kilku ewolucyi artyleryjnych, zajęcie pozycyi bateryami francuskiemi, i widok obozu. Król neapolitański był w ubraniu cywilnem, i jechał konno tylko z jednym służącym. Mówia, że król Franciszek II. sprzedał pałac Farnese, rzymską posiadłość swoją, którą pierwej ofiarował Królowej Izabelli, a to Cesarzowi Napoleonowi, lecz z tym warunkiem, że przed upływem pierwszych pięciu lat może ten pałac w każdej chwili odzyskać za zwrotem ceny kupna.

Neapol. Wychodząca w Neapolu *Settimana* pisze: „Wiadomości z prowincyi dają nieprzerwanie dobitne dowody o istnieniu tego doskonałego porządku, jaki lord John Russell tak pięknemi barwami opisał w parlamencie angielskim. Po Apulii i Abruzzach przeciągają bandy zbójeckie liczące po 3 — 400 ludzi, zawsze na pogotowiu, walczyć kto im drogę zachodzi. W Kalabryi szerzą się rozboje; rząd wyprawia tam silne kolumny, które jednak nie przynoszą innego skutku, jak tylko że przez kwaterunek żołnierzy stają się uciążliwością dla gmin i jeszcze bardziej osłabiają sprawy komunalne.“

— *Le Monde* ogłasza protest kardynałów, arcybiskupów i biskupów neapolitańskich wydany do księcia namiestnika przeciw ustawom ogłoszonym niedawno, ponieważ naruszają prawa i wolności kościoła.

Niemce.

(Oświadczenie ministra spraw zewnętrznych w sejmie berlińskim. — Uchwała komisyi wojskowej — Błędne pogłoski.)

Berlin, 6go kwietnia. Przed przystąpieniem do porządku dziennego na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych, minister spraw zewnętrznych oświadczył co następuje:

Ostatnich dni doszła rządowi wiadomość o wypadku, który wszędzie budzi zadziwienie, i to całkiem słusznie, ponieważ może rzucać dwoiste światło na politykę pruską. Według doniesienia publicznych dzienników, i zkąd inąd powziętych wiadomości, wpadły w Palermie w ręce władzy listy, które miał przywieść oficer należący do poselstwa pruskiego. W tych listach miało być powiedzianem, że ów oficer jest osobą zaufaną do pewnych zamiarów i usiłowań odnoszących się do politycznych sytuacyi wyspy Sycylii. Zbyteczną podobno jest rzeczą przypominać, że rząd pruski obojętnie patrzy na takie usiłowania, że ich nigdy nie popierał, że one sprzeciwiają się raczej znanym zamiarom rządu pruskiego. — Jeżeli mimo to, zaszedł rzeczywiście wspomniony wypadek, chociażby pomaganie tego rodzaju było tylko na próbę, a nawet tylko zamierzone, czego dotąd nie dowiedziono, rząd pruski musiał by je potępiać i żadną miarą nie mógłby przyznać się do niego. Bo moi Panowie, żaden rząd nie może pozwolić osobie powołanej do służby, aby prowadziła politykę na swoją rękę, lub stawała się organem albo narzędziem cudzych interesów i zamiarów politycznych. Rząd tylko z gazet dowiedział się o tem zdarzeniu; zarządził więc natychmiast co potrzeba, aby w jak najkrótszym czasie otrzymać zupełne i wiarogodne wyjaśnienie względem całego stanu rzeczy, a pomny na swoje obowiązki i stanowisko, będzie umiał postąpić stosownie. — Aby nadal zapobiedz wszelkiej dwuznaczności, i aby usunąć wszelką wątpliwość względem stanowiska jakie rząd państwa zajmie w obec tej smutnej okoliczności, uznałem za stosowne złożyć zaraz teraz niniejsze oświadczenie w obliczu kraju i jego reprezentantów.

— Komisya wojskowa pruskiej izby deputowanych uchwaliła zniżenie czasu służby z 3 lat na $2^1/_2$; tym sposobem oszczędzi się stosunkowo wielką sumę. Słychać, że komisya nie chce zezwolić na sumę pieniężną, potrzebną do organizacyi armii, lecz znowu tylko kwotę na jeden rok.

Monachów, 10. kwietnia. W *N. M. Z.* czytamy: Podług wiedeńskiej korespondencyi dziennika *Hamb. Nachr.* zapytywał się rząd bawarski w Paryżu, czy Francya miałaby co przeciw temu, żeby Bawarya na przypadek istotnych wstrząśnień w wnętrzu Austryi obsadziła Salcburg i Tyrol. Ta wiadomość nosi na sobie aż nadto widoczną cechę nieprawdziwości i tendencyjnego wynalazku, abyśmy sobie pracę zadawać mieli zajmować się nią dłużej. Uznajemy ją za to, czem jest, za kłamstwo prezydenta. Tym sposobem upadają wszystkie domysły względem Bawaryi, jakie robiły inne dzienniki powtarzając wspomnioną fałszywą wiadomość.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Doniesienia z Warszawy.)

W Warszawie nie zaburzono już, pisze *Gaz. wied.*, więcej spokojności po godnych ubolewania wypadkach dnia 8go b. m. Wojsko koczowało całą noc na wolnych placach, uprzątnęło zabitych, a oficerowie i szeregowcy upominali nazajutrz przechodzących, ażeby zaniechali znaków żałobnych, tak, że teraz nie widać już narodowego stroju. Lecz jak piszą do *Schl. Ztg.*, było także dnia 9go pomimo grobowej ciszy jeszcze wielkie wzburzenie.

Przyaresztowani podczas wypadków dnia 8go nie będą stawieni pod sąd prawa wojennego, lecz postąpi się z nimi według przepisów rozporządzenia, które książę namiestnik wydał dnia 9go. Rozporządzenie to zakazuje wszelkich zbiegowisk i skupiania się po ulicach i drogach, wyznacza karę na tych, którzy na wezwanie do rozejścia się nie usłuchają, toż samo karę za odezwy do brania udziału w zakazanych zgromadzeniach. Obwieszczenie oberpolicmajstra zakazuje następnie nosić okute laski; wieczór po godzinie dziesiątej nie wolno iść ulicą bez zapalonej latarki; rannym zabroniono pokazywać się na ulicy. Radca stanu Wołowski mianowany niedawno ministrem sprawiedliwości podał się po wypadkach z 8go do dymisyi, i ten urząd przeszedł także na margrabię Wielopolskiego.

W Warszawie przedsiębierze rząd dalsze środki, aby zachować pokój. Rozporządzeniem tymczasowem jeneralnego dyrektora spraw wewnętrznych Gecewicza rozwiązano dnia 9go b. m. radę municypalną. Rada ta wysłała była do zamku dnia 8go b. m. deputacyę, która miała przedstawić księciu, jakie wrażenie wywołały zaszłe w tym dniu wypadki. Do zakazu chodzić po godzinie 10tej po mieście bez latarki dodano jeszcze i ten dodatek, że po godzinie 8mej wieczorem mają już być zamknięte wszystkie kawiarnie i szynki, i żadnych nie przyjmować gości. W nocy z 9. na 10. aresztowano wiele osób, między innymi literata Alexandra Niewiarowskiego, redaktora dziennika Pszczoła. Ubiorów narodowych już nie widać, tylko jeszcze wiele osób nosi żałobę, iż noszenie jej nie jest jeszcze wyraźnie zakazane.

Dnia 8. kwietnia zaszły i w innych także miastach w królestwie polskiem wypadki podobnie jak w Warszawie. W Włocławku uczyniono burzliwą demonstracyę przeciw urzędnikom. Wielkie tłumy ludu zgromadziły się po południu przed domem burmistrza Glotza, wyprawiły mu kocią muzykę i wytłukły wszystkie okna. Ztamtąd udały się do pomieszkania inspektora policyi Jankowskiego i dwóch innych niższych urzędników, gdzie potłuczono wszystkie okna, a równie i w pokojach wiele sprzętów miało być uszkodzonych. Tegoż jeszcze dnia musieli urzędnicy policyjni podać się do dymisyi, a prezydentem obrano jednomyślnie p. Przedpelskiego.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 15. kwietnia. Rząd skonfiskował broszurę księcia Aumale pod napisem: „List o historyi Francyi.“

Londyn, 14. kwietnia. Jak donosi dzisiejszy *Observer*, przedłoży jutro budżet kanclerz skarbu Gladstone. Nie wykazuje on niedoboru lecz owszem nadwyżkę, i przeto oczekiwać można nie nałożenia nowych podatków, lecz raczej zniżenia istniejących.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. kwietnia.

Hotel rosyjski: PP. Horodyski Tomasz, z Krogulca. — Skrzyński Stan., z Polski. — Wybranowski Leon, z Drabiczawek.

Hotel europejski: Smarzewski Alex., z Artasowa. — Mięta Jan, z Biały.

Hotel angielski: Terosiewicz Mich., z Pełtwy. — Zakrzewski Jak., c. k. przeł. pow., z Drohobycza. — Wład. hr. Humnicki, z Rozpucia. — Kamiński Ignacy, z Stanisławowa.

Pod kolei żelazną: Nahorniak Kar., c. k. kapitan pens., z Sambora.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. kwietnia.

PP. Czarnoszyński Stan., do Korytyszcza. — Adam książę Światopełk Mirski, do Paryża. — Artur hr. Poniński, do Kowalówki. — Jędrzejewicz Kazimierz, do Czapli.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 15. kwietnia 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7 god. zrana	327.57	+ 0.6	56.9	poł.-wsch.	sł.	jasno
2 god. po poł.	328.88	+ 3.6	33.3	„	„	pochmurno
10 god. wiecz.	330.49	+ 0.5	81.1	„	„	jasno

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: **„Wesele przy latarniach“**, operetka i **„Panna Mężatka“**, komedya w 3 aktach Józefa Korzeniowskiego.

Kurs lwowski.

Dnia 16. kwietnia.		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	7	3	7	9
Dukat cesarski	„ „	7	5	7	11
Pólimperyał zł. rosyjski	„ „	12	26	12	39
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	37	2	39
Talar pruski	„ „	2	25	2	38
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	81	80	82	40
„ „ „ m. k. za 100 zlr.	bez kuponów	85	88	86	50
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	156	75	158	75
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	61	75	62	50
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	75	10	76	10

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 16. kwietnia.	Instytut kupuje zł.	Instytut kupuje c.	Instytut sprzedaje zł.	Instytut sprzedaje c.	Za kupon wypada zł.	Za kupon wypada c.
Dawne prócz kuponów 100 po w. a.	86	10	86	94	1	$22^1/_2$
Nowe „ „ 100 „ „	82	—	82	80	1	$16^2/_3$

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 16. kwietnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 75.30. Metaliki po 5% za 100 zł. 63.85; po $4^1/_2$% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye in-

demnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 711.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 156.40; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Srebro za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 150.90. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 7.13, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—. półkorony —.—. Srebro 110.25.

KRONIKA.

Lista alfabetyczna WW. deputowanych sejmu krajowego we Lwowie:

Agopsowicz Kajetan — Kołomyja.
Andrejczuk Fedory — Borszczów.

Bartynowski Piotr — Kraków.
Baum Józef, baron — Wadowice.
Baworowski Włodzimierz, hrabia — Tarnopol.
Benoe Atanazy — Kraków.
Bętkowski Nikodem — Wieliczka.
Bielewicz Walenty — Mościska.
Bilowus Teodor — Tarnopol.
Blaz Antoni — Dubiecko.
Bocheński Alojzy — Brzeżany.
Boczkowski Juwenal — Rzeszów.
Borkowski Alexander, hrabia — Lwów.
Borysikiewicz Iwan — Kopeczyńce.
Breuer Józef — Lwów.

Chomiński Joachim — Bełz.
Cywiński Zenon — Brzeżany.
Czajkowski Jan — Żółkiew.
Czechura Maciej — Mielec.

Dietl Józef — Kraków.
Dobrzański Alexander, X. — Sanok.
Dobrzański Antoni — Jarosław.
Dolański Ludwik — Sambor.
Drohojowski Marceli — Sącz.
Drozd Tomasz — Bochnia.
Dubs Lazar — Kołomyja.
Dubs Marek — Lwów.
Dwoliński Stefan — Zaleszczyki.
Dzerowicz Hipolit — Bóbrka.
Dzieduszycki Alexander, hrabia — Stryj.
Dzieduszycki Kazimierz, hrabia — Złoczów.
Dzieduszycki Władysław, hrabia — Stanisławów.

Fortuna Bazyli, X. gr. — Załoźce.
Fredro Alexander, hrabia — Sambor.

Ginilewicz Grzegorz, X. k. — Przemyśl.
Golejewski Antoni, hr. — Kołomyja.
Grocholski Kazimierz — Tarnopol.
Guszalewicz Jan, X. gr. — Dolina.
Gutowski Julian, notaryusz — Nowy Sącz.

Hausner Alfred — Brody.
Hebda Piotr — Brzesko.
Helzel de Sternstein Zygmunt — Kraków.
Horodyski Tomasz — Czortków.
Hrycak Mychajło — Tyśmienica.
Hubicki Karol — Złoczów.

Jachimowicz Grzegorz, Metropolita.
Janko Henryk — Sambor.
Janowski Ambrozy, radca szk. — Lubaczów.
Jaruntowski Jan — Brzeżany.
Jasiński Adam, X. Biskup.
Juśkiewicz Antoni, kupiec — Jarosław.
Jużyczyński Antoni, X. gr. — Żółkiew.

Kaczała Stefan, X. gr. — Zbaraż.
Kaczkowski Michał — Drohobycz.
Kalir Majer, hurtownik — Brody.
Karolik Olexa — Stanisławów.
Karpiniec Iwan — Czortków.
Kirchmajer Wincenty — Kraków.
Kmietowicz Michał — Stary Sącz.
Kobylarz Jan — Rozwadów.
Kowbasiuk Mikołaj — Kołomyja.
Kraiński Maurycy — Przemyśl.
Krawców Jóźko — Łąka.
Krawczyk Franciszek — Kenty.
Krzeczunowicz Kornel — Lwów.
Krzysztofowicz Jakób — Stanisławów.
Kuryłowicz Michał, X. gr.

Laskowski Felicyan — Sanok.
Laurynowicz Mikołaj — Nadworna.
Leśniak Michał — Myślenice.
Lewicki Józef, X. — Śniatyn.
Liszcz Józef — Rzeszów.
Litwinowicz Spiridyon, Biskup gr. wice-marszałek.

Lubomirski Jerzy, Książę — Żółkiew.
Łapiczak Jan — Sanok.
Ławrowski Julian — Sambor.
Łoziński Józef, X. gr. — Jaworów.

Malinowski Michał, X. gr. — Manasterzyska.
Marszałkiewicz Maxymilian — Nowytarg.
Mogilnicki Antoni, X. gr. — Bohorodczany.
Morgenstern Stanisław — Dąbrowa.

Nehrebecki Julian, X. gr. — Rudki.

Oleyngier Leopold, X. łac. — Tyczyn.

Paszkowski Franciszek — Kraków.
Pawlikow Teofil, X. gr. — Brzeżany.
Piasecki Józef — Tarnów.
Pietrasiewicz Antoni, X. gr. — Kałusz.
Polański Tomasz, X. Biskup gr.
Polowy Leon, X. gr. — Podhajce.
Potocki Adam, hrabia — Chrzanów.
Potocki Alfred, hrabia — Leżajsk.
Procak Hryć — Horodenka.
Przybyło Jan — Dembica.
Pudło Maciej — Dukla.
Pukalski Józef, X. Biskup.

Rajzner Felix — Tarnopol.
Rogaliński Wincenty — Tarnów.
Rogalski Antoni — Skałat.
Rogawski Karol — Gorlice.
Ruczka Ludwik, X. ł. — Ropczyce.
Rusiecki Iwan — Dobromil.
Rutowski Klemens — Tarnów.
Rylski Eustachy — Stanisławów.

Samelsohn Simeon — Kraków.
Sanguszko Władysław, Xiążę — Tarnów.
Sapieha Adam, Xiążę, — Przemyśl.
Sapieha Leon, Xiążę, marszałek — Kraków.
Seidler Jędrzej — Biała.
Seniów Wasyl — Rohatyn.
Siwiec Jan — Żywiec.
Skorupka Leon — Kraków.
Skrzyński Ignacy — Rzeszów
Skrzyński Ludwik — Sanok.
Smarzewski Seweryn — Przemyśl.
Smolka Franciszek, dr. praw — Lwów.
Staruch Michał — Lisko.
Stocki Adam — Łopatyn.
Szeliski Kazimierz — Tarnopol.
Szemelowski Teodor, Dr. pr. — Sambor.
Szpunar Wawrzyniec — Łańcut.
Szwedzicki Jakób, X. gr. — Lwów.
Szymonowicz, Arcybiskup orm.

Tarcz nowski Semen — Turka.
Treszczakowski Leon, X. gr. — Gródek.
Trochanowski Szymon — Nowy Sącz.

Ustyanowicz Mikołaj, X. gr. — Stryj.

Wężyk Leonard — Kraków.
Wielogłowski Walery — Kraków.
Wierzchlejski Franciszek, Xiądz Arcybiskup.
Witalis Michał — Tarnów.
Witwicki Sofron, X. gr. — Kossów.
Wodzicki Henryk, hrabia — Żółkiew.
Wodzicki Kazimierz, hrabia — Złoczów.
Wybranowski Leonecyusz — Czortków.

Zahorojko Ilko — Busk.
Zakrzewski Jakób — Drohobycz.
Zatwarnicki Zygmunt — Stryj.
Zbyszewski Wiktor — Rzeszów.
Żebracki Michał — Jasło.
Zellak Wojciech — Limanowa.
Ziembicki Grzegorz, Doktor medecyny — Przemyśl.
Ziemiałkowski Floryan, Doktor praw — Lwów.
Zyblikiewicz Mikołaj — Kraków.
Żuk Skarzewski Faustyn — Sącz.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*